

Утвърдил:
Жулиета Чавдарова
Директор на ОУ „Алеко Константинов“, гр. Русе

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

на ОУ „Алеко Константинов“, град Русе

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс определя принципите и правилата за поведение на участниците в образователния процес – педагогически специалисти, непедagogически персонал, деца, ученици и родители в ОУ „Алеко Константинов“, град Русе и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и почтеност, както и да издигне престижа на българското образование и ОУ „Алеко Константинов“, град Русе в частност.

(2) Кодексът е създаден на основание разпоредбата на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Редът за създаването му е определен в правилника за дейността на образователната институция, в съответствие с изискванията на ЗПУО.

Чл. 2. Настоящият Кодекс е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и ученик;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. хуманизъм, толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозна идентичност на децата, учениците и хората с увреждания;
6. дейностите на работещите се осъществяват при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

Чл. 3. (1) Дейността на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал се осъществява при спазване на следните професионални принципи за поведение:

1. законност – изпълнение на служебните задължения в съответствие с Конституцията, законите и подзаконовите нормативни актове на страната и вътрешните актове, при зачитане и спазване на правата и на основните свободи на гражданите;
2. лоялност – поведение, насочено към утвърждаване и подобряване на авторитета и доброто име на ОУ „Алеко Константинов“, град Русе изразяващо се в коректно и почтено отношение към институцията, както и въздържане от необоснована публична критика на същата;
3. добросъвестност – грижливо, старателно и отговорно изпълнение на служебните задължения;

(3) Служителите на образователната институция поддържат добри взаимоотношения с представителите на съответното регионално управление на образованието.

(4) Служителите на образователната институция поддържат добри взаимоотношения с представителите на общността, в това число с общинската администрация и с представители на бизнеса и допринасят за поддържане на добри контакти с тях. Те оказват съдействие за популяризиране на добри практики, посещи полза на образователната институция и на образователния процес и осъществени с помощта на бизнеса.

(5) Служителите на образователната институция поддържат контакти с представителите на медиите за отразяване на добрите постижения на *училището* и укрепване на авторитета на институцията.

Чл. 5. (1) В отношенията си със заинтересованите страни служителите действат съобразно принципите на чл. 2 и 3, включително при използването на информационни и комуникационни технологии.

(2) Служителите зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето/ученика и отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват представителите на семейството към друг служител, притежаваш съответната компетентност.

(3) Служителите са длъжни да опазват и да не разкриват извън установения ред информация за лицата по ал. 2, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения и представляваща законово защитена тайна.

Чл. 6. (1) Учениците в ОУ „Алеко Константинов“, град Русе са длъжни да:

1. се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки в училищната институция, като съхраняват авторитета на училището и училищната общност и допринасят за развитие на добрите традиции;

2. зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо, психическо насилие и дискриминация и следват поведение, което не накърнява престижа на образователната институция, както по време на учебния процес, така и в свободното си извънучилищно време;

3. зачитат друга раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус, както и свободно да изразяват мнение без да злословят и разпространяват доверена информация и да създават конфликтни ситуации;

4. уважават педагогическите специалисти и непедагогическия персонал и при създали се конфликтни ситуации да търсят незабавно тяхното съдействие;

5. носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;

6. спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;

7. не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове, в т.ч. да не използват мобилни телефони по време на час и да не използват интернет без позволение на учителя;

8. не използват електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване, разпространение на лична информация. В това число нямат право да изпращат/публикуват съобщения; за сплашване, с неприятно и грубо съдържание, файлове с неприемливо съдържание;

9. участват в проекти и програми, предложени от училището;

10. дават мнения и предложения за училищните дейности.

(2) Ръководството на ОУ „Алеко Константинов“, град Русе съблюдава отговорността на учениците относно задълженията, описани в предходната алинея.

правонарушения.

(4) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не са длъжни да изпълнят нареждане, което засяга техни права, правата на техните съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство, роднини по права линия, по сребрена линия до четвърта степен включително, и по сватовство до втора степен включително. В тези случаи те незабавно уведомяват ръководителя, от когото са получили нареждането.

Чл. 11. (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал представят пред непосредствения си ръководител открито и честно проблемите, които възникват в процеса на работа.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уведомяват непосредствения си ръководител или органа на власт относно обстоятелства, които са им станали известни при изпълнението на служебните им задължения и които са от значение за изпълнението на целите на учебното заведение или за опазването на авторитета на институцията.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да докладват на непосредствения си ръководител или на органа на власт всички административни слабости, пропуски и нарушения, които според тях създават предпоставки за корупция, измами и нередности.

Чл. 12. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не трябва да изразяват лично мнение, включително чрез информационни и комуникационни технологии, по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.

Чл. 13. (1) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и непедагогическият персонал опазват повереното им имущество, включително служебните компютри, с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите, данните и служебният достъп до интернет в ОУ „Алеко Константинов“, град Русе могат да се използват от персонала само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да ползват служебен електронен подпис за лични цели.

Чл. 14. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Чл. 15. (1) Педагогическите специалисти следва да:

1. опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организиращи от институцията;
2. зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование;
3. сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. се съобразяват с уникалността и специфичната уязвимост на всяко дете/всеки ученик;
5. подкрепят и стимулират правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;
6. не участват в практики, които не зачитат достойнството на децата/ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие;
7. не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата/учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на

Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 81 от 2018 г.).

(2) Педагогическите специалисти не могат да използват служебните отношения със семейството на децата или учениците за лично облагодетелстване и избягват отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето или ученика.

(3) Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на деца и ученици, с които работят в институцията, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(4) Педагогическите специалисти нямат право да участват при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършват проверка и оценка на изпитни работи, ако са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците.

(5) Педагогическите специалисти подават декларация, че не са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тяхна страна или от родителите им.

(6) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическите специалисти подават пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на децата и учениците през предходната учебна година са извършвали обучение или подкрепа по смисъла на ал. 3.

Глава пета

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 19. В отношенията си с колегите педагогическите специалисти и непедагогическия персонал проявяват коректност и не допускат поведение, накърняващо достойнството на отделната личност, като:

1. зачитат изразеното мнение и не допускат оскърбителни коментари;
2. изграждат и поддържат отношения на сътрудничество, уважение и търпимост;
3. с действията си укрепват авторитета на образователната институция и не допускат уронване на престижа ѝ;
4. носят отговорност за личното си поведение и спазват добрия тон;
5. подкрепят семействата при възпитанието на децата/учениците;
6. не използват методи, уронващи достойнството на детето или на ученика;
7. не предлагат услуги, за които не притежават компетенции, квалификация и правоспособност;

Чл. 20. (1) В отношенията си с колегите, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, педагогическите специалисти и непедагогическият персонал проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделна личност или създава враждебна или обидна среда.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот. В отношенията между служителите не се допускат никакви форми на дискриминация.

(3) В отношенията между служителите не се допуска поведение на тормоз от психически, физически, сексуален и всякакъв друг характер.

(4) Служителите, които са станали свидетели на неетично поведение, на насилие, на нехуманно или обидно отношение към което и да е лице от страна на друг служител,

Чл. 26. (1) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисия по етика (Комисията) в ОУ „Алеко Константинов“, град Русе.

(2) Съставът на комисията и функциите ѝ се обсъждат на заседание на педагогическия съвет и се определят със заповед на директора на институцията.

(3) Комисията приема правила за дейността си и запознава с тях директора на институцията.

(4) Комисията провежда редовни заседания поне веднъж на три месеца. При необходимост може да заседава и повече от един път. Комисията се свиква на заседание от нейния председател или по искане на някой от членовете ѝ.

(5) Информация за обсъждане и анализ на допуснати отклонения се събира чрез:

1. доклади от педагогическите специалисти или непедагогическия персонал;
2. постъпили жалби или сигнали от родители, граждани, институции.

(6) Комисията разглежда постъпилите сигнали, свързани със спазването на този кодекс, на свои заседания в едноседмичен срок.

(7) Комисията по етика може да се самосезира от публикации в пресата и телевизията.

(8) За всяко заседание са изготвя протокол, в който се вписва и становището на комисията. В становището се анализират и причините за отклоненията и се формират препоръки при необходимост.

(9) С изготвения протокол се запознава директорът на училището за предприемане на мерки и действия по компетентност, а при необходимост се предлага и сигнализиране на компетентните органи.

(10) За предприетите мерки и санкции се уведомява както лицето, подало сигнала, така и целият колектив на образователната институция.

Чл. 27 При неспазване нормите на поведение в този кодекс педагогическите специалисти и непедагогическият персонал носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 28. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал работещи в ОУ „Алеко Константинов“ не могат да бъдат санкционирани поради факта, че са докладвали за случай на нарушение на този кодекс.

Чл. 29. Непосредственият ръководител осъществява контрол за съответствието на поведението на служителите с правилата по този кодекс и при констатирани нарушения докладва на директора на ОУ „Алеко Константинов“.

Чл. 30. Непосредственият ръководител е длъжен да запознае всеки новоназначен служител с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от първоначалното му встъпване в длъжност.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Етичният кодекс се довежда до знанието на всички участници в общността като се поставя на видно място в образователната институция и се публикува на интернет страницата ѝ.

(2) Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс, се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(3) В случай на отсъствие на работник/служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

§ 2. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

§ 3. Етичният кодекс е утвърден със заповед № РД-07-710/ 13.09.2023г. на директора на ОУ „Алеко Константинов“, град Русе.